

Betreft:	Bijbelstudie	Dit is een uitgave van de Hersteld Hervormde Mannenbond	
Onderwerp:	Jozef de behouder des levens	Auteur:	Ds. N.P.J. Kleiberg
Nummer 2018-08		Deze uitgave is uitsluitend bestemd voor de aangesloten verenigingen	

Jozef de behouder des levens (4)

Lezen: Genesis 41 vs. 1 t/m 43

Zingen: Psalm 99 vs. 1
Psalm 22 vs. 14

Vs. 1.

Op Gods tijd wordt ook de farao door de HEERE bezocht in dromen. Ook nu weer twee dromen, die op elkaar lijken: zeven vette koeien en zeven magere koeien, zeven vette aren en zeven magere aren.

De magere koeien aten de vette koeien op en de magere aren de vette aren. Maar niet één van de tovenaars en de wijzen konden de dromen uitleggen.

Vs. 9. De nalatigheid van de schenker.

Als de tovenaars geen antwoord kunnen geven is het dat de schenker aan zijn zonde gedenkt. Wel beloven, niet gedaan. Hier belijdt hij zijn tekort, zijn schuld tegenover Farao. Maar tegelijkertijd mogen wij ook hierin lezen, dat de Heilige Geest hem aan de schuld ontdekt. Want wie overtuigt van zonde?

Maar wee ons, als schuld dan geen schuld wordt. Als we de schuld gaan toedekken. Maar hier blijkt het ook, dat het niet gaat om farao, niet gaat om de schenker. We zouden kunnen zeggen, het gaat hier om de weg die de HEERE met Jozef gaat en daarin met Israël.

Vs. 14. Jozef gehaald.

En deze weg wordt nu de weg van de verlossing voor Jozef. Hij wordt gehaald. Hij wordt geschoren en gewassen. Want een ongeschoren en ongewassen persoon was onrein en mocht niet voor de koning verschijnen. Hoe zal een onreine voor een reine staan? Hoe zal een mens voor een godheid verschijnen?

Hoe zal een zondig mens voor een heilig God bestaan?

God de eer.

Als farao vraagt of Jozef dromen kan uitleggen, neemt Jozef die eer niet aan. Ik ben het niet, zegt Jozef, die dromen kan uitleggen. God is het, die dit door mij gedaan heeft en doen kan. Met dit laatste woord stelt zich Jozef ten dienste van de koning.

Na de dromen weer uitgesproken te hebben laat Jozef direct horen, dat het hier om een Goddelijke zaak gaat. Niet Isis of Osiris, de afgoden van farao, maar de levende God spreekt hier in de dromen. En hij houdt farao voor, wat God met deze dromen wil zeggen en dat het alzo zal geschieden.

Vs. 17. Rivier in farao's droom.

Het Hebreeuwse woord voor rivier mag ook vertaald worden met Nijl. De grootste rivier van Egypte, waarvan het land voor haar economie afhankelijk was. De Nijl stroomt uit het Victoriameer in Centraal-Afrika naar de Middellandse Zee, over een afstand van 5.632 km..

Het land Gosen lag toentertijd tussen de Nijl en de Rode Zee in. De vruchtbare Nijl-delta wordt aan beide zijden begrensd door woestijngebied.

In de **tweede helft van juni** begint gewoonlijk de rivier te wassen, en het water wordt soms groen of geelachtig, ook wel rood en ondrinkbaar; **in augustus** vloeit het buiten de oevers en bereikt **tot in het begin van september** zijn grootste hoogte, zodat het Nijl-dal een zee lijkt, waaruit steden en dorpen als eilanden zich verheffen. Zover het water was gekomen, groeide de oogst. Als de overstroming te hevig werd, of te lang duurde had dat een desastreus gevolg: hongersnood.

De Nijl speelt een rol in de dromen van de Farao, omdat de Nijl verbonden was aan de god Osiris en de godin Isis, de vruchtbaarheidsgodin. In dat licht begrijpen wij dat de koeien en de aren ook farao betekenis moeten hebben t.a.v. vruchtbaarheid.

Het mannelijke rund was een zinnebeeld van de Nijl en in het bijzonder aan de god **Osiris** geheiligd, die de akkerbouw uitgevonden had; de naam van Osiris gaven de Egyptische priesters ook aan de Nijl.

Het vrouwelijke rund was in de Egyptische beeldspraak een teken van de aarde, de akkerbouw en de voeding. Daarmee komt de voorstelling van de godin **Isis** overeen. Zij werd met koehoorns afgebeeld. Zeven schone

koeien, opkomende uit de Nijl, waren dus beelden van een zevenvoudige verschijning van de door de Nijl vruchtbaar gemaakte aardbodem.

Door deze dromen wordt aangegeven dat zowel mens als beest door de hongersnood getroffen zullen worden.

Vs. 33. De raad van Jozef.

Na de bekende uitleg over 7 jaren voorspoed en 7 jaren tegenspoed geeft Jozef farao ook raad, nl. dat wijze mannen aangesteld zullen worden, die in de tijd van voorspoed zullen vergaren, zodat er in de tijd van tegenspoed er overvloed zal zijn.

Vs. 38. Gods geest.

Deze blinde heiden moet wel erkennen, dat in zijn goden Osiris en Isis geen geest, geen adem en geen leven is. Maar dat de Geest van God Jozef onderwijst. Het is echter niet bekend dat deze erkenning tot een eeuwige zegen voor deze heiden is geweest.

Ook zal farao het niet zo beleefd hebben, dat de Geest Gods hem leidt in de weg die nu gegaan moet worden. Maar we zeiden al, het gaat om de weg met Jozef en daartoe moeten ook blinde heidenen meewerken ten goede. En zo wordt Jozef aangesteld als onderkoning. Dit was in die tijd hoogst ongebruikelijk, dat een buitenlander en nog wel veracht vanwege zijn afkomst, zo'n plaats in zou nemen. Maar ook hier: God de HEERE regeert. Jozef wordt nu meer wijsheid toegekend dan al de wijzen in Egypte. En zo stelt Farao Jozef boven hen allen.

Vs. 41. Ik heb...

Hier spreekt Farao met een gezag die hem als goden zoon toegekend is. Toen gebruikelijk en zo ook in het N. Testament gebruikelijk, dat een farao, een koning of keizer bij de heidenen werd gezien als een godenzoon.

Vandaar dat Pilatus die de rechtszitting gesloten had door Jezus te geselen, deze weer heropent als van Jezus gezegd wordt, dat Hij Zichzelf tot Gods Zoon gemaakt heeft. En aan godenzonen kan je beter je vingers niet branden.

Hoe wonderlijk zijn Gods wegen.

Vanmorgen nog in vuile, stinkende klederen en ongewassen en ongeschoren in de kerker cq. kuil. Tegen het avonduur wordt hij met het schoonste kleed van Egypte gekleed en met goud behangen. De tweede wagen van de farao wordt hem gegeven, waardoor het gezegd wordt dat Jozef nu de tweede persoon in het rijk is. Er is er nog maar één die boven hem staat en dat is farao zelf. En dan nog alleen als hij op de troon zit. Maar als hij daar niet is, is Jozef het. Menigmaal bleven de farao's op de achtergrond, kwamen niet in het openbaar, omdat zij voor hun leven moesten vrezen.

Vs. 43. En dan laat farao het uitroepen: knielt.

Jozef zal dit van zichzelf niet gewild hebben. En toch laat de HEERE het toe. Hoewel er staat, dat zich niemand voor een mens zal buigen en hem aanbidden. Hoe zit dat hier dan? Is Jozef niet een type van Christus?

De vraag is niet of dit alles nu zo door Jozef verstaan is. Maar het gaat om de Geest Gods, Die Jozef leidt. En die Geest leidt in al de waarheid. Door die Geest alleen kan Jozef gaan en laat hij voor zich knielen. En hierna zal hij het verstaan hebben.

Als Jozef de op één na de hoogste positie heeft ontvangen en aan het volk is voorgesteld, gaat Jozef aan de slag. Hij laat schuren bouwen bij de grote steden. En als de oogst binnengehaald wordt, dan laat hij het deel dat van farao is opslaan. Het vijfde deel moest men geven en de rest mocht men behouden. En de opbrengsten waren zoveel, dat ervan opgetekend staat, dat men ophield met tellen.

Gespreksvragen.

1. Wat is het verschil tussen verwondering (bij farao als Jozef de dromen verklaart) of beleving?
2. Zouden we mogelijk ook hier kunnen spreken van een "tijdgeloof" en is dat zalmakend?
3. Hier wordt Jozef binnen één dag van een dode (kerker) tot een levende (troon) gemaakt. Kent u daar ook een voorbeeld van dat de HEERE dat in het geestelijke ook doet of gedaan heeft?
4. Het knielen voor Jozef is dat aanbidding of verering, zoals men ook boog voor David en Salomo?
5. Geldt dat ook niet ten aanzien van onze koning als voor hem gebogen wordt? Of mag dit gezien worden in het licht van het gezag dat de HEERE heeft verleend?

Betref:	Vervolg Bijbelstudie	Pagina 3 van 3
---------	----------------------	----------------

Aantekeningen: